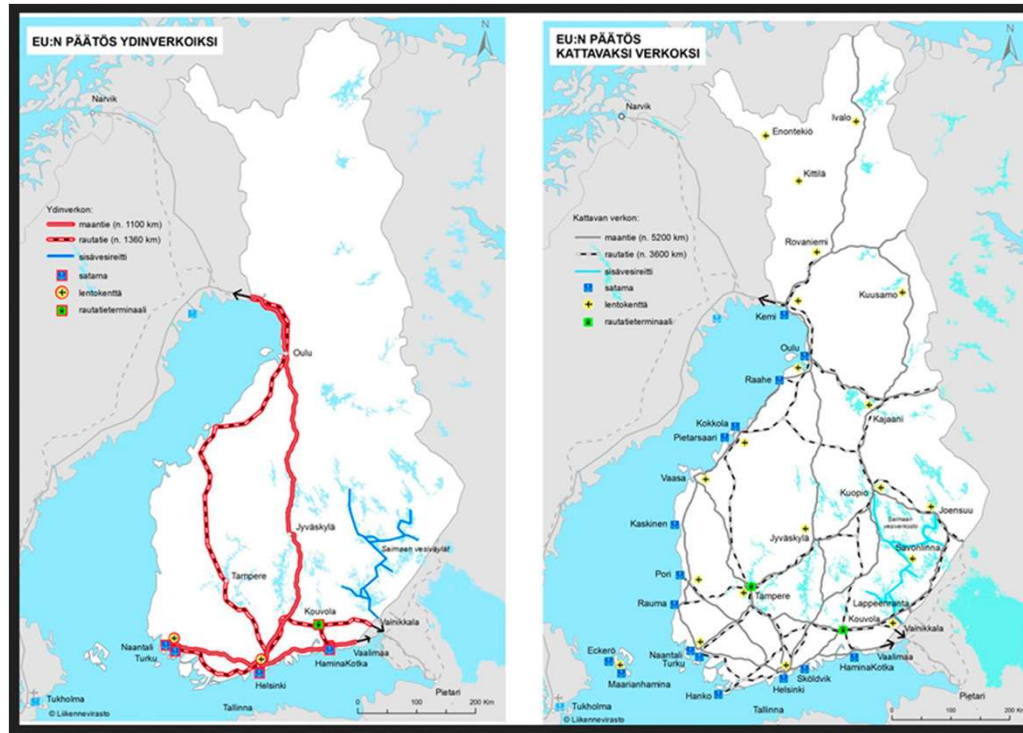

Runkoverkkopäätöksellä lupaus palvelutasosta ja hyvistä yhteyksistä

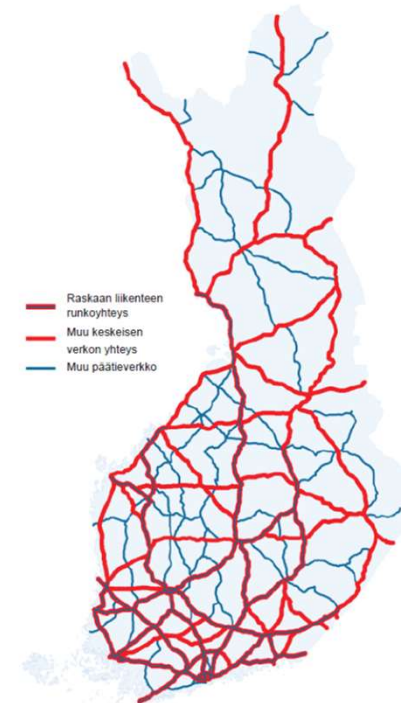
Johtaja Risto Murto
27.02.2018

TEN-T-verkko

Päätieverkon jäsentely

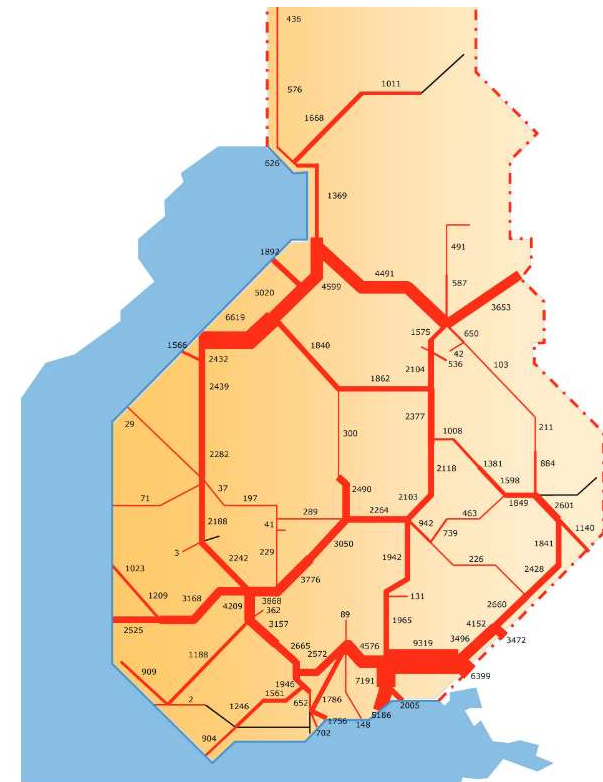
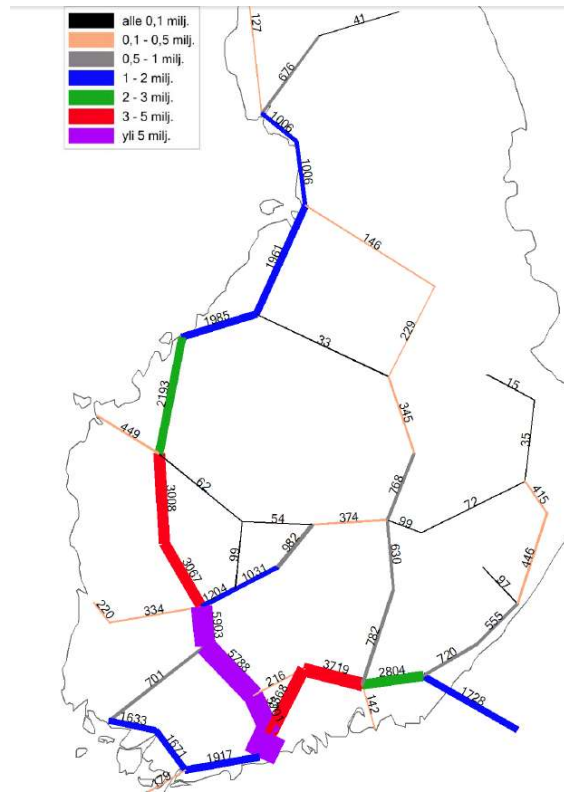
- Lähde: Keskeisen päätieverkon toimintalinjat, Liikennevirasto 2017
- https://julkaisut.liikennevirasto.fi/pdf8/lto_2017-01_keskeisen_paatieverkon_web.pdf

Kuva 4.1. Päätieverkon luokittelu keskeisiin päteihin, raskaan liikenteen runkoyhteyksiin ja muihin päteihin.

Henkilö- ja tavaraliikenteen ennuste 2035

- Lähde: Liikenneolosuhteet 2035, Rautateiden henkilöliikenteen ennusteita, Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 32/2011
- https://julkaisut.liikennevirasto.fi/pdf3/lts_2011-32_liikenneolosuhteet_2035_web.pdf
- Lähde: Rataverkon tavaraliikenneennuste 2035, Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 39/2014
- https://julkaisut.liikennevirasto.fi/pdf8/lts_2014-39_rataverkon_tavaraliikenneennuste_web.pdf

Kuva 26. Tavaraliikenteen kuljetusennuste vuodelle 2035 (1000 nettotonnia).

Runkoverkkopäätöksen tavoitteet

- Runkoverkkopäätös toimii liikennejärjestelmän ja liikenneverkkojen sekä alueiden käytön pitkäjänteisen suunnittelun ja kehittämisen lähtökohtana.
- Päätös edistää elinkeinoelämän kilpailukykyä ja eri alueiden saavutettavuutta sekä tarjoaa tärkeää tietoa elinkeinoelämän toiminnan suunnittelun tueksi.
- Runkoverkko toimii alustana, jolla luodaan esimerkiksi edellytyksiä liikenteen uusien palveluiden sekä automaation kehittymiselle sekä matka- ja kuljetusketjujen toimivuudelle.
- Liikenneverkkojen jäsentely perustuu palvelutasojatteluun.
- Runkoverkkopäätös selkeyttää kaupunkiseutujen maankäyttöä sekä pääväylien ja solmupisteiden kehittämisen yhteensovittamista.
- Määrittelyn kriteereinä käytetään liikenteen ja kuljetusten suoritteita, alueellista saavutettavuutta ja verkollista kokonaisuutta.

Yleistä

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maantielain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta sisältää säädöspohjan annettavalle LVM:n asetukselle runkoverkoista. Liikenne- ja viestintäministeriö on lähettänyt luonnoksen hallituksen esitykseksi maantielain ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi lausuntokierrokselle, joka päättyy 9.3.2018.

Luonnos LVM:n asetukseksi runkoverkoista tulee lausunnoille muutaman viikon sisällä.

LVM:n asetus on tarkoitus antaa sen jälkeen, kun hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maantielain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta on eduskunnassa hyväksytty ja tullut voimaan. Tämän hetken arvion mukaan asetus runkoverkoiksi annetaan vuoden 2018 jälkimmäisellä puoliskolla.

Maanteiden runkoverkko

Tämän esityksen sisältö perustuu hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi maantielain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Maanteitä ja tienpitoa koskevat sisällölliset muutosehdotukset runkoverkon kannalta

- Maanteiden luokittelussa säilytettäisiin voimassa olevan lain mukainen luokittelu valta- ja kantateihin sekä seutu- ja yhdysteihin. Laissa säädettäisiin lisäksi valtakunnallisesti merkittävän runkoverkon määrittämisestä.
- Maanteiden luokittelua ja runkoverkosta päättämistä koskevia toimivaltuuksia selkeytettäisiin ja muutettaisiin niin, että Liikenne- ja viestintäministeriö säätäisi asetuksella maanteiden luokittelusta valta-, kanta-, seutu- ja yhdysteihin sekä siitä, miltä osin maantiet kuuluisivat valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon.

Yleistä runkoverkosta

- Runkoverkkoon kuuluvat maantiet yhdistävät valtakunnallisesti ja kansainvälisesti suurimmat keskuksat ja solmukohtat ja palvelevat erityisesti pitkänmatkaista liikennettä.
- Lisäksi säädettäisiin liikenne- ja viestintäministeriölle asetuksenantovaltuus määrittää, miltä osin valta- ja kantatiet kuuluvat valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon.
- Runkoverkkoon voisi erityisestä syystä kuulua myös muita liikenteellisesti merkittäviä maanteitä.

Palvelutasosta

- Voimassa olevasta laista poiketen ehdotuksessa määriteltäisiin matkojen ja kuljetusten palvelutaso valtakunnallisesti merkittävälle runkoverkolle sekä runkoverkkoon kuulumattomille valta- ja kantateille ja seutu- ja yhdysteille. Tällä pyritäisiin turvaamaan valtakunnallisesti merkittävällä runkoverkolla yhtenäinen ja korkea palvelutaso erityisesti pitkämatkaiselle liikenteelle.
- Runkoverkolla huomiota tulisi kiinnittää erityisesti tasaiseen matkanopeuteen, liikenneturvallisuuteen, matka-aikojen hyvään ennakoitavuuteen ja ajantasaisiin liikennetietoihin. Nämä erityisvaatimukset perustuisivat runkoverkon rooliin merkittävänä raskaan liikenteen kulkuyhteytenä ja runkoverkkoon kohdistuvien asiakastarpeiden laadusta ja määrästä sekä runkoverkon merkityksestä liikennejärjestelmässä.
- Muilla kuin runkoverkkoon kuuluvilla maanteilla palvelutasossa korostettaisiin väyliin kohdistuvien asiakastarpeiden ja liikenteellisen merkityksen huomioimista. Palvelutasosta voitaisiin lisäksi antaa tarkempia säännöksiä liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Palvelutasosta

- Teiden luokittelun lähtökohtana on niiden liikenteellinen merkitys ja esityksen mukaan liikenne- ja viestintäministeriö päättää siitä, miltä osin valta- ja kantatiet kuuluvat esimerkiksi valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon.
- Maanteiden palvelutaso on runkoverkolla muuta tieverkkoa korkeampi, mikä tarkoittaa muun muassa tasaista matkanopeutta ja hyvää matka-aikojen ennakoitavuutta. Runkoverkolla ajantasaisten liikennetietojen tulee myös tukea matka-aikojen ennakointia. Pitkällä aikavälillä onkin mahdollista, että esityksen mukaisin muutoksin esimerkiksi runkoverkon palvelutasoa pystytään turvaamaan ja kehittämään, millä voi olla myös myönteisiä kansantaloudellisia vaikutuksia.
- Toisaalta yrityksiä toimii luonnollisesti myös alemman tieverkon varassa, johon kohdistuvat lyhyen tähtäimen kunnossapitotoimet voivat maakuntien tienpitoroolin myötä myös tehostua ja kohdentua erityisesti elinkeinoelämän näkökulmasta nykyistä tehokkaammin.

Kunnossapidosta

- Lakiin lisättäisiin säännökset maanteiden kunnossapidon tasosta runkoverkolla, muilla kuin runkoverkkoon kuuluvilla valta- ja kantateillä sekä muilla kuin runkoverkkoon kuuluvilla seutu- ja yhdysteillä. Säädetävät tasovaatimukset on jatkossa huomioitava valtion tienpidon rahoitusta koskevassa päätöksenteossa sekä maakuntien tienpitotehtävien hoitamisessa.
- Runkoverkolla maanteiden kunnossapito on korkeatasoista. Huonokuntoisia osuuksia on vähän tai ei lainkaan, ja niiden määrä ei kasva. Painorajoituksia ei ole. Muilla kuin runkoverkkoon kuuluvilla valta- ja kantateillä kunnossapito on korkeatasoista, mutta olosuhteista johtuvaa vaihtelua ja haittoja voi olla kohtuullisissa määrin. Huonokuntoisia tiejaksoja voi olla runkoverkkoa enemmän.
- Muilla kuin runkoverkkoon kuuluvilla seutu- ja yhdysteillä kunnossapito on sovitettu paikallisen liikenteen tarpeisiin, ja niiden kunnossapidon taso on muuta tieverkkoa matalampi. Huonokuntoisia osuuksia voi olla enemmän kuin muulla maantieverkolla, mutta niiden määrän kasvua on pyrittävä hillitsemään.

Rautateiden runkoverkko

Tämän esityksen sisältö perustuu hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi maantielain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Rautateiden runkoverkosta

- Rautateiden runkoverkko koostuisi nopean henkilöliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen radoista, joilla on valtakunnallista merkitystä ja jotka palvelevat lisäksi maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Runkoverkon tulee tarjota mahdollisuus sekä nopean henkilöliikenteen että tehokkaan tavaraliikenteen harjoittamiseen. Muu rataverkko koostuisi henkilö- ja tavaraliikenteen radoista, jotka täydentävät runkoverkkoa.
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voitaisiin lisäksi antaa tarkemmat säännökset rautateiden runkoverkon palvelutasosta koskien välityskykyä, toimivuutta, nopeutta, akselipainoja sekä muita palvelutason vaikuttavia tekijöitä. Rataverkon palvelutasoa tarkastellaan runkoverkon liikenneprofiilin mukaan (tavaraliikenne ja henkilöliikenne). Rataverkon palvelutason määrittämisessä keskeistä on rataosien riittävän välityskyvyn ja rautatieliikenteen toimivuuden näkökulmat. Myös radan mahdollistama nopeus ja akselipaino ovat olennaisia ratojen palvelutason tekijöitä.

Lisätietoja:

Johtaja Risto Murto (LVM), puh. 029 534 2639

risto.murto@lvm.fi

Erityisasiantuntija Tero Jokilehto (LVM), puh. 029 534 2782

tero.jokilehto@lvm.fi

Apulaisjohtaja Teija Snicker-Järvinen (Liikennevirasto), puh. 029 534 3610

teija.snicker-jarvinen@liikennevirasto.fi

Kiitos!

LVV LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

